

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Vitae Sanctorvm

Lippeloo, Zacharias

Coloniae Agrippinæ, 1604

Vita Et Res Gestae S. Evthymij Abbatis, exijs quas Cyrillus Monachus, eius discipulus, accuratè admodum conscripsit, omni fide signatas. Migravit è corpore anno Domini 472. Simplicij Papæ, S. Leonis ...

urn:nbn:de:hbz:466:1-42667

Rurſus alia

Item alia mulier ita erat violentiffimi largioris immanitate contorta, vt ſoluto naturæ ordine ora teneret poſt ſe, ceruicem faceret ante ſe. Quæ ſimiliter ſuper B. Mauri memoria linctum potius & protinùs ſanitate recepta, quibusq; mèbris ſuum naturæ reſtituit. Alia quoq; mulier, amiffum lumine, de Aquitaniz finibus deducta, obſtinatiſſimè teſtabatur, quòd nunquam inde recederet niſi per B. Mauri mèrita lumen, quod amiſerat, recepiſſet. Sic magno fidei feruore ſuccenſa, in tuguriolum iuxta eccleſiæ parietem compilaui, vt quodammodo potius habitaculum, quam reparare videretur hoſpitiũ. Cumq; per oculo inſtantiſſimè fuiſſet oratum, lumen quod quaſibat, diuina gratia largiente recepit: & digno luminatori ſuo Deo & Mauro eius famulo gratia retulit. Hæc de virtutibus, quæ omnipotens Dominus per beatum confeſſorem ſuum Maurum operari dignatus eſt, pauca perſcripſimus: vt ad glorificandam diuinæ maiſtatis potentiam vſtræ charitatis ſtadium incitemus.

Cæz reſtituitur lumen.

VITA ET RES GESTAE S. EUTHYMII ABBATIS, ex ijs quas Cyrillus Monachus, eius diſcipulus, accuratè admodum conſcripſit, omni fideiſſimas. Migrauit è corpore anno Domini 472. Simplicij Papæ, S. Leonis Imperat. 16. Aetatis verò ſuae nonageſimo nono. Fuit & alius eiusdem nominis Aethiopus, qui clarus habitus eſt in Aegypto, temporibus Arcadij Imperat. Laſpus poſtea in Origeniſmum.

Vide Caf. Baron. Tomo 6. Anna. & Notat. in Mart. Rom.

30. Ianuarij.

VT Valens gubernacula attingit Imperij, liano è vita miſerè ſublato, Gentiliũ reſta-

persecutione sopita, Ariana perfidia ab inferis ex-
 citata, magno furore Ecclesiam inuasit. Quo tem-
 pore Satanas cum contra fidelium cœtum nouam
 hinc obarmaret furiam: tùm clemens ac mise-
 ricors Deus præter alia militantis Ecclesiæ robo-
 ra, nouum quoque Ducem excitauit, qui se furori
 ac libidini Arianz perfidiz opponeret. Erat Meli-
 tenz (quæ est vrbs Armeniz ad Euphratem) spe-
 ciosa probitate vir quidam, Paulus nomine, cui
 vitæ confors Dionysia erat, claro vterque genere
 ac virtute. Fortuna splendida & opulenta, mo-
 rumque probitas, oriosam & tranquillam im-
 primis concedebant vitam, nî vnica sterilitatis mo-
 lestia, piã matronã afflisset. Cùm verò studio
 pietatis apprimè dedita esset, non desinit in pro-
 pinquo D. Polyucti martyris, vnã cum marito
 diuinã implorare misericordiam, vt soluto ste-
 rilittatis vinculo, fructum Deo dignum concipe-
 re mereretur. Exauditz amborum preces: & pro-
 missio filij admirabili visione confirmata. Vox
 namq; cœlitus ad eos delata prolem spondit,
 quæ ab Euthymia nomen acceptura, dignis Deo
 moribus prædita foret. Illi, visionis nouitate
 latibundi, fructum Deo ilicò deuouerunt; qui
 quarto Gratiani consulatu in lucem æditus, Eu-
 thymij nomen accepit. Eo nato Ecclesia à difficili
 tempestate respirare, pacemque amissam recupe-
 rare cœpit.

Arianismus
 grassatur.

Patria & Pa-
 rentes S.
 Euthymij

Mater eius
 sterilis.

Exauditur
 pro prole.

Euthymius
 nascitur.

Offertur E-
 piscopo Me-
 litenensẽ in
 stituendus.

Tertiò autem pòst anno, Paulo eius parente ad
 beatam immortalitatem assumpto, pia genitrix
 dulce pignus suũ Orreio Melitenensẽ antistiti ob-
 tulit, qui pueri ingenio delectatus, tenerè eum
 habuit, expiatumque sacro fonte, matura ætate in
 ordinem Lectorum cooptauit: matrem verò,
 Aa 3 vtpotè

Fit Lector,
& mater ei
Diaconissa.

Magistri
eius.

Factus Sa-
cerdos.
Præficitur
monasterijs

Fugit clam
Hierosoly-
mam.

Fit Solita-
rius.

Cum Theo-
dosto petit
intima so-
litudinem.

ut potè rebus diuinis perpetuò intentam, Diano-
nissam ordinauit. Ve verò ex ephēbis excellē-
litterarum magistris, Acacio & Synodio, egregi-
nobilitate & prudentia viris, traditus, eorum vi-
tutes sanè eximias sedulò æmulatus est. Erat
enim in Ecclesia Melitēnensi multis & admiran-
dis fidei ac pietatis documentis illustres; quo-
rum imaginem in se viuam exprimere nitēbatur
Euthymius. Cibi potusq̄ue antè omnia mirè pu-
cus, mentem diuinis eloquijs studiòse accuratè
quæ saginabat.

Hinc quotidiana virtutum incrementa
nium oculis ita grata ac iucunda accidēre, vni-
gna omnium voluntate sacerdotio initiatus, con-
ctis in ciuitate Monasterijs præficere. In
functio quantumlibet pia, tamen quia ad per-
fectionis culmen impedimento videbatur, mi-
nus grata ei exiitit. Itaque vitæ solitarie cupi-
dissimus, clandestina fuga sibi consuluit: anno
ætatis suæ vigesimo nono ad loca sacra Christi
passione veneranda profectus. Eo autem in
nere, tantam ex contemplatione patrum, in eo
mo degentium, hausit voluptatem, vt eiusdem
instituti avidus, ad Pharam Lauram, sex millia-
ribus Hierosolymis distantem confugeret, cellu-
lamque quietis ac silentij amicam eligeret, in
qua Deo deuotus palmarum ramos texens sibi ac
egentibus labores suos communes faciebat & o-
gentibus. Erat ei vicinus Theodostus quidam
monasticis disciplinis præclarè excultus, Euthy-
mioque egregiè charus; qui maiori pariter de-
grans solitudinis desiderio, in vastam cum ei-
eremum concessit. Ibi ab omni penitus homi-
num consuetudine remoti, in spelunca, soli-
her-

herbarum radicibus vitam sustentabant. Erat ò regione spelunxæ torrens, qui dulcem eis potum præbebat. Nihil ad vitæ iucunditatem deesse videbatur, si modo ista solitudinis dulcedine perpetuò frui licuisset. Sed pastores Lazarij, oves suas ad torrentem ducturi, vt sanctos eremicolas in spelunca præter opinionem latentes conspexere, primò territi spectaculo in effusam fugam versi sunt; sed leni mox ac blanda voce reuocati, cum admiratione spectatam eorum sanctitatem longè lateque diuulgarunt. Fama igitur virtutum, vt ad Pharæ habitatores peruenit, Marinum quoque & Lucam eò pertraxit; quos ingens discipulorum numerus paulatim subsequutus est, Euehymij maximè suauitate ac vitæ sanctimonia captus. Et quia iam spelunca multitudinis capax non erat, coenobium condidit vir diuitius cuius cura Theoctisto commissa, sibi animarum curam reseruabat.

Adiungunt
se alij.

Construit
coenobium
S. Euchimi.

Ex tempestate, Magi funesta persecutione, Christianos circa fines Isdigerdis Persarum regis, premere cœperunt. Vnica & sola cura excubabant, vt Christiani ad vnum omnes vinculis constringerentur. Hinc præfectis tribuum id negotij datum, vt exacta custodia vias omnes obfederent, ne quis ad Romanum Imperium confugeret, suppliciumque euaderet.

Magi excitant
persecutionem in
Christianos

Porro inter præfectos haud exigua auctoritate præstabat Aspebetus, dux quondam Saracenorum tribus; qui tam iniquam Christianorum sortem miseratus, vias omnes elabendi eis aperuit, manusq; adiutrices benignè in super præbuit. Cuius rei apud regem accusatus, matura fuga & ipse

Aspebeti
humanitas.

Aa 4. sibi

Aspēbetus
fugit ad
Christianos
cum filio
Terebone,

sibi consulere coactus, assumptis facultatibus, cognatis, & filiolo Terebone, ad Romanos venit gratius utique & mirifice acceptus Anatolio Orientis præfecto, qui eum noua pariter honorum dignitate. Facile itaque honos præfecturæ illum eius solabatur: nō impubes filius quotidianas calamitates, præmortua corporis dextera parte, ingestisset. Medicorum ars, opum ac sculpturarum omnium sanguifuga, frustra diu multumque desudauerat. Igitur fluctibus cogitationum suarum æstuabundus Terebon, desperatam iam salutem noctu ad Deum supplex contigit. Christiana se sacra suscepturum uouens, & per Saluatoris beneficio sanitatem consequeretur.

Visio Terebonis.

Votum somnus, somnum visio quædam mirifica consecuta est. Assistebat ei veneranda grauitate monachus, qui promissi fidem postulans, eum ad se in Orientali solitudine venire iussit, deideratam salutem confestim accepturum. Excitatus è somno Terebon, parenti suo visionis seriem enarravit, effecitque ut posthabitis omnibus, magna barbarorum stipatus caterua, eò contenderet. Nec mora: superata itineris difficultate, Euthymium inuenerunt, qui venientes summa humanitatis & beneuolentiæ significatione excepti, puerumque Crucis signo ab omni languore protinus curauit: barbaris ad tantæ rei miraculum stupentibus, & expiationem peccatorum sincera fide efflagitantibus.

Sans Terebonē S. Euthymius & barbari credunt in Christum.

Celebris fuit continuò miraculi rumor, ita ut ingens iam turba varijs morbis & languoribus misera, eò conflueret; quam ille prompta ac facili manu curabat. Sed cum hic rursus amicum diuinis rebus silentium inuerturbari cerneret.

Multi curantur & graui.

neret, clanculum fugam inje. & de solitudine
 in solitudinem commigrans. tandem ad spelun-
 cas illas, in quibus David Saulis persecutiones o-
 lim declinasse perhibetur, pervenit. Erat ijs in lo-
 cis homo quidam maligno obsessus spiritu, qui
 cum grauius torqueretur, Euthimij nomen sem-
 per in ore habebat & aduentum illius vehemen-
 ter formidabat; cuius etiam virtute fugatus est.
 Miraculum hoc, cum sua celebritate solitudinem
 illam peruasisset, vicini ad eum frequentes con-
 curerunt, & monasterium ei construxerunt, quod
 ille, postquam viris religione & pietate præstan-
 tibus repleuerat, protinus reliquit, & in intimos
 solitudinis recessus se recepit. vbi tam excellenti
 vitæ & mentis puritate Deo famulabatur, vt feræ
 bestiz quibuscum agebat, nihil illi nocerent. Post-
 quam autem hic quoque multos vidit confluentes,
 rursus reuersus est ad fratres, & beatum Theocti-
 simum. & quia in spiritu præuidebat, solitudinem
 illam monachorum incolis celebrem futuram,
 omnes ad se venientes benignè excepit; & assidua
 rerum diuinarum commentatione ad mundi con-
 temptum & celestis patriæ amorem inflammauit.
 Inter reliquos autem tres suos germanos Cos-
 mam, Chrysoptum, & Gabrielem, illum visitan-
 tes, tanta sermonum suauitate demulsit, vt proti-
 nus relictis mundi honoribus, spretis opibus, con-
 temptis denique ijs omnibus, quæ magno antea
 studio conquisierant, eius se disciplinis imbu-
 endos traderent. Hos autem alij atque alij, & ge-
 neris & diuitiarum gloria præstantes secuti sunt,
 adeo vt vir sanctus ijs omnibus cellulas, pulchro
 inter se ordine distinctas ædificarit, Lauramque
 ea quæ est in I'haran, nihilo inferiorem, excitarit.
 Contigit autem hoc in loco miraculum, inter

Fugit de so-
 litudine in
 solitudinem

Construitur
 illi monaste-
 rium.

Tres fratres
 eius veniunt
 ad Euthymi-
 um & sunt
 monachi.

Item complures alij.

cætera, sanè celeberrimum, credo, vt magni illius
& admirabilis Euthymij, virtus omnibus ad De
gloriam clarius innotesceret. Accidit enim vt à
gens Armeniorum multitudo (quæ quadringen
torum numero fuisse fertur) à sancta ciuitate dis
cedens, ad Lauram illam, vt à labore itineris ali
quantisper se reficeret, diuerneret. Quos cum sa
ctus vidisset, euocato protinùs Domitiano, cui
Lauræ dispensatio credita erat, mandauit, vt eum
benignè exciperet, & cibo potuque recrearet. Do
mitianus autem cum causaret inopiam & rerum
omnium egestatem, vt ne fratribus quidem ali
menta ad diem vnum sufficerent, difficillimè
præbuit. Tum Euthymius: Vade inquit, ad arcam
panariam, & discè non humanis cogitationibus
sed diuinæ prouidentie acquiescere. Domitiano
igitur alijs aduocatis fratribus panarium ingre
ditur, & ecce tantam ibi non modo frumenti, sed
& vini, & olei inuenit copiam, vt planè in stupore
rem versus, supplex se ad pedes viri sanctissimi
demitteret, & tenacitatis suæ veniam flagita
ret.

Insignis eius benignitas erga hospites.

Præclarum sanè miraculum.

S. Euthymij vita quotidiana.

Victus seminiq; parcitas.

Arsenij virtutes imitatur.

Lenitas animi.

Cyriacus, Euthymij vitæ, ab ineunte ætate, in
spector, referre solitus erat, optimum & sanctiss
patrem cibi potusque perpetuo expertem mansisse,
se, Sabbathis tantum ac Dominicis exceptis. Ver
borum adedò parcum, vt nisi necessitas postulareret,
vsum linguæ ignoraret. Somni verò ita fugacem,
vt cubans nunquam, sed vel sedens vel stans huius
necessitati pareret. Præclaras enim magni Arsenij
virtutes sibi imitandas proposuerat, quas assidue
mente ita æmulabatur, vt pertinaci labore eas in
naturam moresque transferret.

Porro quanquam esset mira animi lenitate præditus, & sermonis dulcedine animos omni
um ad-

um auresque demulceret, tanto tamen tamque
ardenti zelo aduersus omnes, qui prauis opinio-
nibus à Catholicæ fidei vnitatem deficiuerant, flagra-
bat, ut cum aliquando sub magno pietatis præ-
textu Manichæi ad eum venissent, tanquam leo
aduersus vulpes sermone inexpugnabili defæuie-
rit. Quin etiam aduersus eos, qui Arii & Sabellij
laborabant insania, ingentis erat spiritus, perfe-
ctioque eos, ut Propheta ait, odio persequeretur.
Anno ætatis eius septuagesimo & quinto, congre-
gata fuit Synodus Chalcedone, in quam omnes fe-
re totius orbis terrarum vndique conuenerant
Pontifices. Inter cæteros autem aderant etiam Eu-
thymij discipuli duo: Stephanus Iamnez, & Ioan-
nes Saracenorum antistes. Qui editam fidei for-
mulam, celeberrimo illo in Conuentu, non pri-
us sua sententia comprobare voluerunt, quam e-
orum magister Euthymius ei accederet. Nec mo-
ra. Oblata & ad Lydium lapidem excussa decreta
approbavit Euthymius, nutantesque multorum,
per eremum, animos in Catholicæ fidei sincerita-
te confirmavit.

Zelus pro fi-
de Catholi-
ca.

Psal. 138,
Chalcedo-
nenis Syno-
dus.

Euthymius
subscribit
Synodo.

Vnus erat Theodosius, habitu quidem mo-
nachus, sed moribus præstigiator, importunissi-
mus, qui improbo conatu se ei opponebat, & ar-
gumentis mira diaboli versutia conclusis im-
pia Nestorij dogmata suscitabat, ac ipsam tan-
dem Eudociam, quæ tunc in Palæstina versaba-
tur, in errorem pertraxit; & deinde etiam Se-
dem Hierosolymitanam inuerecundè & impu-
denter inuasit, & cum ex potestate accepisset fa-
cultatem bellum gessit aduersus diuinos cano-
nes & leges, eoq; re deduxit, ut homines probi &
veræ pietatis cultores sedibus suis pellerentur,
locis-

Eudociam imperatricē & omnes ferē eremi cultores secum in errorem trahit.

locis que sacris sanctorum Pontificum sanguinolentis (prænefas) pollutis soli malefici, & homines scelerati, huius exitiosi potentia, auctoritatem enervarent. Quid tandem omnes penè eremi in la, ver surijs illius in fraudem pulsī, eum sequuntur, eum colebāt: soli magni illius Euthymij sectatores, fidei puritatem constanter retinebant. Veritus, impostor ille Theodosius Euthymium ingredi, ut eum in sceleratam suam sententiam pertraheret, missis enim legatis Elpidio & Geronio ad colloquium eum evocavit. Sed Euthymius cum nefas esse exclamaret, cum homine nefario & sacro sacerdotum sanguine polluto, sermone miscere, in vastam se solitudinem cum multis is recepit: vbi latitando plures quam acri verborum contentione pugnando, à pestifero errore veritatis agnitionem reduxit.

Theodosius pseudomonachus moritur.

Cæterum quia inuisa Deo impietas, firmis divinis viribus stare non potest, Theodosius secundo accessu Euthymij anno, ex hac vita subtractus est. Euthymius ad Lauram reuersus, collapsa religionis pietatisque fundamenta restauravit. Eudocia autem, quam improbi Theodosij laqueis captam fuisse diximus, postquam intellexisset generum suum in Thracia interemptum, filiamque cum liberis captivam abduci Carthaginem, statim divinis viris aures prebere, seque rotam eius regendam tradere atque committere. Hac de causa statim nuncios, ad magnum illum Simeonem in columna habitantem, direxit, ut ab eo, quæ ad firmandam fidem facerent, disceret. Simeon autem dum ad eam litteris breviter respondit; quod magnum videns opus virtutum eius, expetiivisset et cribrare sicut triticum, & per pestiferum illum Theodosium, piam ac religiosam eius corruptivisset animam.

Genfericus capta Roma id fecit.

Simeon monachus scribit imperatoris.

aniam. Se valde mirari quod cum propinquus illi fons esset, eo despecto, eandem procul expecteret aquam. Habere enim eam diuinum Euthymium, cuius si sequeretur doctrinam à salute haud aberraret.

Hic acceptis, Eudocia salutis suæ minimè negligens, Euthymium indagauit: & quia publicæ locis insolentem audiebat, turrim in Orientali parte solitudinis extruxit, in qua eum rara quadam humilitate excepit. Prouoluta enim sancti viri genibus Imperatrix, adeo in Dèi benignitate exultauit, vt nihil iam de certa æternæ salutis via dubitaret. Porro Euthymius salutaribus documentis instructam, ac solita benedictione munitam dimisit, quæ fidei accensa ardore Hierosolymis ante omnia disruptam Ecclesiæ pacem restituit: frequentemque monachorum & laicorum turbam suo exemplo ab errore reuocauit. Quin insuper templa, monasteriaq; noua excitauit: multique egregiæ pietatis indicijs fidem suam orthodoxam testata est. Cumque maximam pecuniarum vim Euthymianæ Lauræ offerret, vir diuinus accepta voluntate pecunias reiecit pijs eam motis excitans, vt imminentem mortis horam paratè, animoque resignato exciperet; quæ paucis deinde post diebus sequuta, ad beatam eam immortalitatem præmisit.

Secundum ab octogesimo agebat annum vir diuinus, cum Sabas adhuc imberbis, eius in disciplinam concessit. Nonagesimo verò Theoctistus beatum patrem relinquens, ad caelestem patriam migravit, quæ nono deinde anno Sanctus Euthymius sequutus est. Fanus multis omnium lachrymis procuratum fuit. Corpus in tanta vitæ asperitate, viuido colore, gratum & iucundum aspectum

Eudocia excipit S. Euthymium in turri.

Pietas Eudociz Imperatricis.

Euthymius ei obitum prædicit.

S. Sabas discipulus S. Euthymij.

Obitus S. Euthymij.

Patriarcha
Hierosoly-
mitanus S.
Euthymio
templum
dificat, eius-
que reliqui-
as ibidem
transfert.

Vide C. Ba-
ron. Tom. 2.
Ann.

Etum cunctis præbebat. Ut verò fama obitus eius
regionem peruasit tanta omnis generis atque
dinis multitudo ad funus cohonestandum co-
fluxit, ut militum gladijs submoueri debuere,
impressione mutua sese conculcarent. Vicini pa-
tres præclarum Agonothetam & orthodoxæ fidei
defensorem eximium, singulari monumento ho-
norarunt. Patriarcha verò Hierosolymitanus no-
ua deinde eade sacra eius excepit reliquias, quæ
hodiernum vsque diem signis ac virtutibus eius
rescere dicuntur.

MARTIRIVM S. AGNETIS VIR-
ginis à Diuo Ambrosio luculenter conscriptum. Paj
est circa Annum Saluatoris 304. qui fuit Con-
stantij & Galerij Imp. primus. Marcell-
li Papa quoque pri-
mus.

21. Ianuarij.

Agnes virgo
admiratur à
Præfecto.

EXIMIA specie & pulchritudine virgine
la Agnes à teneris pietatis studio & optima-
rum artium disciplinis dedita, cum die quo-
dã è ludo litterarum domum properaret. Vrbis
Præfecti filius formæ illius pulchritudine tam in-
fano amore captus est, ut conspectu eius insatia-
bilis, nulla requie frueretur, nisi profapiam virgini-
nis ædesque requisisset. Cognitio autem familiaris
splendore ac nobilitate, miser ille tam læua amo-
ris flamma correptus fuit, ut cupidinis impatiens
connubialē thorum nunc blandicijs, nunc maximam
opum promissis expeteret. Totum sibi hominem
crudelis amor tam pertinaciter vendicauerat, ut
nihil non tentaret, quo furiosæ libidinis flammam
extingueret. Ingererat virginis cōspectui rutilan-
tis auri gemmarumque splendorem, amatoriam le-
uitate